

Een stille preek

Het volgende verhaal, waarvan de juistheid der voorvallen nauwkeurig is nagegaan, verschaft een indrukwekkende toelichting op de Goddelijke waarheid, dat "bij de mens zijn weg niet is; dat het niet bij een man is, die wandelt, dat hij zijn gang richten" (Jer. 10:23).

Verscheidene jaren geleden nam ik de werkzaamheden op me van predikant in algemene dienst, in het Oostenrijkse Tirol, gedurende de zomer, onder auspiciën van het Koloniaal en Continentaal Kerkgenootschap. Er werden godsdienstoefeningen gehouden in een hotel in de universiteitsstad Innsbruck, waar gedurende de maanden mei, juni, en juli, aantallen Engelse en Amerikaanse reizigers- op weg noordwaarts vanuit Italië- gewoonlijk hun reis onderbreken. Innsbruck, de hoofdstad van Tirol, heeft ongeveer 15.000 inwoners, die, aangezien de gezegende Reformatie nooit tot de plaats doordrong, op enkele uitzonderingen na, verstokte rooms-katholieken zijn. Ten gevolge van de sterke invloed van het priesterschap en de uitoefening der Engelse Protestantse diensten op een semi- particuliere wijze, woonden weinig mensen, behalve degenen, die in het hotel verbleven, de diensten bij. Onder degenen, die ten tijde van mijn bezoek, in het hotel verbleven, was de gravin van R.--- en haar gezin, uit Ierland. De gravin had kort tevoren een gevoelig verlies geleden, en mijn bijstand gezocht hebbende, werd deze gaarne verleend. Bij een gelegenheid, wanneer de oefeningen, eigen aan de prediker van Gods Woord, het onderwerp van gesprek waren, merkte de gravin tot mijn bemoediging op, dat zij bekend was met een opmerkelijk geval, waarin de Heilige Geest een diep bekommerde ziel rijkelijk gezegend had, niettegenstaande dat de predikant op de preekstoel letterlijk onbekwaam was om een zin of zelfs een woord over het gedeelte der Schrift, wat hij als zijn tekst aankondigde, te uiten.

In het kort waren de feiten als volgt. Een begaafd en godzalig jong predikant bezocht een vriend, een medebroeder in de bediening, op het eiland Man. Daar de gebruikelijke avondweekdienst, op dezelfde dag viel, werd de bezoeker verzocht om te spreken. Eerst aarzelde hij, opmerkende, dat hij geen boodschap had. Zijn vriend antwoordde, dat zonder twijfel, de Heere hem van een onderwerp zou voorzien, indien hij zijn vertrouwen op Hem vestigde. Hij stemde dan toe, en lag de zaak voor aan zijn hemelse Meester. Het gedeelte, wat hij verkreeg, waren de woorden: "Staat dan in de vrijheid, met welke Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen"(Gal. 5:1). De predikant maakte zijn tekst vanaf de kansel bekend. Echter, na dat te hebben gedaan, waren zijn gedachten volkomen weg. Al zijn gedachten over de tekst verdwenen. In de bescheiden hoop zichzelf te herstellen, gaf hij voor de tweede maal de tekst op. Zijn lippen werden echter op een verborgen wijze gesloten! Het was de soevereine hand des Heeren. "De Geest liet het hem niet toe"(Hand.16:7). Verwart en vernederd sloot hij de dienst. Niet één woord van uitleg, van lering, van voorschrift, belofte of bevinding was toegestaan om uitgesproken te worden. De bedroefde dienaar van Christus verliet de volgende dag inderhaast de plaats, en hoopte lang, dat het voorval van zijn storing vergeten zou worden. Jehova's gedachten waren echter anders. Zijn wil was om Zichzelf te verheerlijken ten koste van het "aarden

vat". Als "Hoofd der Gemeente boven alle dingen", Maakte Jezus aanspraak op twee rechten: "Hij opent, en niemand sluit"; en ook "Hij sluit, en niemand opent"(Openb. 3:7). De afhankelijke lippen van de predikant konden waarlijk niets zeggen. De Heere sloot ze toe, en geen mensenkracht kon ze openen. Toch, ondanks alle blijkbare mislukking, was er een verborgen soeverein werk der genade voortgaande in het hart van één der genen, die tegenwoordig waren, welke tevergeefs wachtte op een Evangelie- prediking. Er was een stille, hoewel krachtvolle werking van de Heilige Geest, die gedijde in een eenzame ziel te midden van de gemeente—een "opening" van de deur voor de gevangenen, en een uitbrengen in de vrijheid, waarmede Christus Zijn verlostent heeft vrijgemaakt—van één, die door de satan lang was gebonden en geslagen, en zeer verwond.

De tijd ging door. Ongeveer tien jaar later, bracht de ontmoedigde predikant, in Gods voorzienigheid, een avond door te Cheltenham. Hij werd aan een dame voorgesteld, die toen aanwezig was, en die, na enige inleidende opmerkingen, informeerde of hij de predikant was, die een langen tijd geleden gepreekt had in een zekere kerk op het eiland Man. Hij antwoordde, dat hij in gebreke was gebleven om te preken bij die gelegenheid. Hij hoopte, dat het pijnlijke voorval vergeten was. De dame zei echter, dat zij hem iets kon vertellen van hetgeen bij die gelegenheid plaats vond, waarvan de kennisname hem zeer zou behagen.

De hoofdinhoud van het verhaal van de dame was dit—en de lezer zal het ongetwijfeld stellen in de wonderlijke hand van Hem, Wien de psalmist aldus verheerlijkt: _"De Heere maakt de gevangenen los. De Heere opent de ogen der blinden; de Heere richt de gebogenen op; de Heere heeft de rechtvaardigen lief". (Ps.146:7,8). Een jonge Christen, die tengevolge van verarmde omstandigheden, de betrekking van gezelschapsdame bij een vroegere vriendin, een godzalig iemand, had aanvaard, was in de dienst aanwezig, toen de predikant probeerde de boodschap van zijn Meester door te geven. Deze jonge dame werd gedurende enige tijd zeer verzocht door de satan, en had tijdelijk haar geloof en blijdschap in Jezus verloren. Zo laag was haar arme hart in de duisterheid van de wanhoop vervallen, dat zij zo ver gegaan was om te besluiten alle bijwoningen van de openbare middelen der genade te staken. Haar vriendin smeekte haar om nog eens met haar mee te gaan om te luisteren naar het Woord des Evangelies. Zij gaf toe. De dame smeekte toen de Heere, of er enige gepaste waarheden gesproken mochten worden, die avond om het hoofd te bieden aan de bijzondere noden van deze beproefde ziel. Beiden woonden zij de dienst bij. Groot was inderdaad de droefheid van de dame, toen niet één woord voortkwam van de vreemde predikant, die de kansel bezette. Alleen maar de tekst—nog eens herhaald—geen uitleg werd er uitgesproken. De dienst werd beëindigd en de gemeente ging uiteen.

De dame was te verstoord en verward om tot haar beproefde metgezel te spreken terwijl zij samen overweg liepen. Ten laatste werd de stilte echter verbroken door haar, die dacht, dat God haar volslagen verlaten had, en dat zij waarlijk een verwoepene was. "Was dat een man Gods?"- zo vroeg zij aan haar vriendin. Nadat zij op dat punt voldaan was, vervolgde zij: "De Heere heeft hem vanavond verlaten, waarschijnlijk om mij te tonen, dat ik slechts voor een bepaalde tijd verlaten was!" "Vanaf die avond", (om een brief aan te halen, die voor me ligt en geschreven door de geliefde dienaar van God

zelf)- “is zij de gelukkigste Christin geweest, die ik ken”.

Dit is in grote trekken de opmerkelijke geschiedenis die gravin R. goedwillig oververtelde om me te bemoedigen te midden van krachtige geestelijke oefeningen, die onafscheidelijk verbonden zijn aan de ernstige plicht van het voeden van des Heeren kudde met vers voeder, en om een verwisseling der toonbroden voor te stellen aan Zijn huisgezin van sabbat tot sabbat. Ik vroeg de naam van de predikant, met nog andere bijzonderheden. Gravin R. zei, dat hij nog leefde en dat ze hem goed kende. Om kort te gaan; vervolgens kwam de dag, toen ik, tijdens een bezoek aan Ierland, het grote genoegen had om zelf aan hem voorgesteld te worden door mijn geliefde broeder in de Heere, kapitein James Kearney White van Dublin, en om van zijn eigen lippen te horen de bijzonderheden van het eiland Man- episode. Toen ik tijdens de thee tijd aan tafel zat met ds. Zcanon E.P. Brooke in het liefelijke Rostrevor, en sprak over de onnaspeurlijke wegen van onze God met Zijn verlost, vroeg ik, in het belang van de “slachtschapen” en voor de eer van de Meester, om een verslag, van de wonderbare bevrijding van de jonge dame, uit te geven, wie de “verklager der broederen” zo afschuwelijk gekweld had. De waardige oude dienstknecht van Christus weifelde, totdat hij ten volle inzag de dienst, die bewezen kon worden aan de kerk van God, door een verslag van het gebeurde, en stond het toen met instemming toe. Sinds die nooit te vergeten middag—de enige gelegenheid waar ik ooit Canon Brooke ontmoette—heeft hij het veld van de Evangeliebediening verwisseld voor de hemelse rust, op de gezegende leeftijd van 92 jaar.

Wat de verschillende lessen waren, die God voor had voor zijn dienstknecht, zo vroeg in zijn vruchtbaar herderlijk leven, is onmogelijk nauwkeurig te verklaren. Maar de nederigheid en handelbaarheid van Canon Brooke’s Christelijke karakter kan geïllustreerd worden door een aanhaling uit een brief, geschreven door zijn oudste dochter, onlangs aan mij gericht.

“Hij vertelde mij”, zo merkt die mevrouw op, “dat hij in die tijd te veel vertrouwen had in zijn eigen kracht, en de ontzetting, die zijn volslagen machteloosheid hem gaf, leidde hem er toe, zichzelf meer op een hogere kracht te werpen. Zo heeft hij “uit zwakheid krachten verkregen”. Waarschijnlijk werden er lessen, voor zijn leven lang getrokken uit die verootmoedigende vroege ondervinding, en het geheim van Canon Brooke’s kracht op de preekstoel, als een getrouw prediker van het Evangelie van de vrije genade Gods, kan teruggebracht worden tot een goed doordacht voorval om de hoogst belangrijke waarheid van God kracht bij te zetten, dat de verlossing “niet geschiedt door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest”. Want deze geachte dienstknecht van Christus was waarlijk overvloedig in arbeid. Vroeger een officier geweest zijnde in Hr. Ms.62^e Regiment, kweekte hij gedurende zijn leven de hebbelijkheid van zelfbeheersing aan, terwijl de opdracht van zijn Goddelijke overste Leidsman: “Predikt het Evangelie aan alle creaturen”, het alles in beslag nemende oogmerk van zijn ziel was. Niet alleen onder de inwoners van de belangrijke gemeente in Ierland, waarover hij was aangesteld, verkondigde hij zonder ophouden het Woord van Gods genade. Zijn met medelijden vervuld hart ging uit naar de verstrooide schapen, voor wie Christus stierf, waar zij ook gevonden konden worden. “Het genootschap van Bijbellezers voor Ierland”, opgericht in 1822 door de broer van Canon Brooke (de Edelachtbare Heer William Brooke) in bondgenootschap met wijlen Lord opperrechter Lefroy, wijlen de graaf van Roden en

wijlen Lord Powerscourt, verschafte deze trouwhartige man Gods een bewonderenswaardige bemiddeling voor de verbreiding van het evangelie onder de gehele bevolking van Ierland. Als lid van zijn comité, als directeur van het Bijbellezersgenootschap, en als rector van de gemeenten waarin de agenten van het Genootschap arbeidden, schiep hij behagen om de zuivere waarheden van het zielzaligende Woord van God te verspreiden, evengoed onder de miljoenen Rooms Katholieken als onder hen, die in naam Protestant waren, maar wie het ene nodige ontbrak. Zijn geloof in de krachtbaarheid der schriften, wanneer toegepast aan het hart en geweten van de zondaar door de Heilige Geest, was diep en sterk. In deze bijzonderheid was hij een opvallende tegenstelling met vele godsdienstonderwijzers in deze tijd van “nieuwe methoden” en “nieuwe hulpmiddelen”.

Het Evangelie van de soevereine genade Gods, dat wist hij, heeft geen, door mensen verzonnen, bijkomstigheden nodig om het een kracht Gods tot zaligheid te maken een ieder, die gelooft”. Het is de kracht Gods (Rom. 1:16). “Het vlees”, en vleselijke samenwerking met de Geest “is niet nut”(Joh. 6:63). Het Woord, en het Woord alleen—het tweesnijdend zwaard des Geestes- is machtig en algenoegzaam om “al de raad Gods” te vervullen.

Dat de Heere inderdaad geen aarden vat nodig heeft voor de goede afloop van Zijn doeleinden tot verlossing, kan gezien worden in het geval van Canon Brooke. De Geest des levens kan werken door een mens of zonder een mens. Ja, God heeft zich verwaardigd om daar te stellen, dat Hij, “door de dwaasheid der prediking” voor eeuwig zal verlossen al degenen, die zich genadig verlaten op het volbrachte werk der verzoening door Jezus. Wat een aangename bemoediging is dit voor al degenen, die arbeiden in het Woord en de leer van Christus! Met recht is het bovengemelde verslag van feiten vruchtbaar in lessen van troost, beide voor zaaiers en maaiers, voor sprekers en hoorders. Vermoeide zaaiers worden er door geboden om niet te oordelen over een gunstige uitslag naar de onmiddellijke uitwerking, maar geduldig “te zaaien aan alle wateren, daarbij de toebedeling der uitkomsten aan de Heere des oogstes overlatende. “Zo is dan noch hij, die plant, iets, noch hij, die nat maakt, maar God, Die de wasdom geeft. 91Cor.3:7). De maaiers kunnen er even goed van leren, dat de soevereine en genadige Heere des oogstes, Die het in het hart van Boaz legde om de maaiers te bevelen, ter wille van Ruth, om, “ook allengskens van de handvullen voor haar wat te laten vallen”(Ruth 2:16), goed de geestelijke omstandigheden van elk van Zijn naar de zielen beproefde volk kent, en dat Hij zekerlijk de noden van dezulken zal vervullen op Zijn eigen ondoorgrondelijke wijze, en op Zijn eigen tijd. Het geval van haar, die haar vertrouwen vestigde op Gods Woord voor een teken van barmhartigheid, en de Heere nochtans “haar niet één woord antwoordende”, werd tenslotte, zoals we gezien hebben, niet teleurgesteld in haar ernstige verwachting. Hoewel het niet op haar wijze was, maar op Zijn wijze, werd zij toch door God in vrijheid gesteld. Haar ziel werd uit de “ruisende kuil” van wanhoop opgehaald, haar voeten werden op de rotssteen Christus gesteld, en de altijd betrouwbare inwonende Geest schikte haar gangen in de paden des lichts, des vredes en der vrijheid. Niemand is daarom gewettigd om te besluiten, hoe wanhopig zijn geestelijke toestand ook mag zijn, dat het geval van zijn ziel het Goddelijke geneesmiddel te boven gaat. “De dingen, die onmogelijk zijn bij de mensen, zijn mogelijk bij God”(Lukas 18:27). Nog eens, degenen die de Geest heeft belast om te spreken in de heilige Naam van Christus mogen wel een prikkel krijgen uit de

opmerkelijke ondervinding van Canon Brooke. Het is goed geheel op de Heere te vertrouwen bij elke gelegenheid, wanneer wij geroepen worden Zijn Waarheid te betuigen, en alleen te spreken, wanneer hij geestelijke uitspraken schenkt. Hoe werkdadig de apostel Paulus deze belangrijke geestelijke gesteldheid verwezenlijkte, halen wij uit zijn innig verzoek om de voorbeden van de heiligen te Efeze: “opdat mij het Woord gegeven worde”(Efeze 6:19). Alleen wanneer de Geest der openbaring de lippen reinigt, kon een leraar in waarheid de lof van het Lam verkondigen.

Ten slotte, geofende luisteraars zullen er goed aan doen, het geval van haar, wie de satan zo wreed gebonden had, en die “zich ganselijk niet kon oprichten”, te onthouden, en bemoedigd de wonderbare weg nagaan, waarin de ontfermende God haar knellende banden verbrak en haar voor altijd op vrije voeten stelde. “Ras om te horen” te zijn, is stellig een teken ten goede. Want “het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods”.

Geliefde lezer, heeft u gesmaakt, dat de Heere goedertieren is, en dat degenen, die Hij in vrijheid stelt, waarlijk vrij zijn? Indien ja, “staat” dan in die heerlijke, door bloed gekochte vrijheid, en wakende met alle bidding, zie toe, dat u, “niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen wordt”

Dr. James Ormiston